

Udskriftsdato: 19. december 2025

BEK nr 1491 af 12/12/2019 (Gældende)

Bekendtgørelse om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Miljø- og Fødevaremin.,
Fødevarestyrelsen, j. nr. 2019-14-31-00104

Bekendtgørelse om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder¹⁾

I medfør af § 4, § 6, stk. 1, § 26, § 27, stk. 2, § 29, § 30, stk. 1 og 3, § 33, § 36, § 44, stk. 1, § 53, stk. 1 og 2, § 56, stk. 2 og 3, § 67, § 70, stk. 3, i lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 1 af 2. januar 2019, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 7, nr. 1, og § 10, stk. 1, nr. 1 og 4, i bekendtgørelse nr. 1614 af 18. december 2018 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen fastsætter bestemmelser for overvågning og bekæmpelse af TSE (scrapie og BSE) hos får og geder.

Stk. 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) TSE: Alle transmissible spongiforme encephalopatii. Samlebetegnelse for hjernesygdomme der skyldes smitte med en overførbart spongiform encephalopati. Sygdommene medfører en alvorlig, uhelbredelig hjernelidelse, hvor der efter en lang inkubationstid kan findes unormalt PrP protein. TSE hos får og geder er en fællesbetegnelse for klassisk scrapie, atypisk scrapie og BSE hos får og geder.
- 2) BSE: Bovin Spongiform Encephalopati (kogalskab). En zoonotisk TSE sygdom hos kreaturer, som får og geder i sjældne tilfælde er modtagelige overfor.
- 3) TSE hos små drøvtyggere: Et tilfælde af transmissibel spongiform encephalopati, der påvises hos et får eller en ged efter en konfirmatorisk undersøgelse for unormal PrP protein.
- 4) Scrapietilfælde: Et bekræftet tilfælde af transmissibel spongiform encephalopati hos et får eller en ged, hvor en BSE-diagnose er blevet udelukket i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i EU-referencelaboratoriets tekniske manual om karakterisering af TSE-stammer hos små drøvtyggere.
- 5) Klassisk scrapietilfælde: Et bekræftet scrapie tilfælde, der er klassificeret som klassisk i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i EU-referencelaboratoriets tekniske manual om karakterisering af TSE-stammer hos små drøvtyggere og hvor BSE er udelukket, jf. nr. 4.
- 6) Atypisk scrapietilfælde: Et bekræftet scrapie tilfælde, der kan skelnes fra klassisk scrapie i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i EU-referencelaboratoriets tekniske manual om karakterisering af TSE-stammer hos små drøvtyggere og hvor BSE er udelukket, jf. nr. 4.
- 7) Hjernestammen: Den basale og nederste del af hjernen hos får og geder. Det er den del af hjernen, som skal undersøges for TSE, jf. de protokoller, som gælder for de hurtigtest, som er godkendt af EU.
- 8) Får eller geder over 18 måneder: Får og geder som bevisligt er 18 måneder eller derover, eller som har to blivende fortænder (to brede) eller flere i frembrud i hele underkæben.
- 9) OT-dyr: Et levende får eller en levende ged, der kommer fra en besætning under offentligt tilsyn, og som efter aftale med Fødevarestyrelsen sendes til slagtning, eller et aflivet eller selvdødt får, der kommer fra en besætning under offentlig tilsyn, og som efter aftale med Fødevarestyrelsen sendes til kategori 1-forarbejdningsanlæg, eller en aflivet eller selvdød ged, der kommer fra en besætning under offentlig tilsyn, og som efter aftale med Fødevarestyrelsen sendes til kategori 1-forarbejdningsanlæg.
- 10) Kategori 1-forarbejdningsanlæg: Virksomhed, som er godkendt til at forarbejde kategori 1-materiale i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 af 21. oktober 2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1774/2002 (forordningen om animalske biprodukter).

- 11) Kategori 1-materiale: De biprodukter, der ifølge definitionen i forordningen om animalske biprodukter, skal destrueres på et godkendt kategori 1-forarbejdningsanlæg eller på anden vis skal bortskaffes eller anvendes i henhold til forordningen om animalske biprodukter.
- 12) SRM (Specificeret Risiko Materiale): De dele af kvæg, får og geder, som indeholder den største mængde af smitstof, hvis dyret er smittet med BSE/TSE. Defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser med senere ændringer.
- 13) Brugeren: Enhver fysisk eller juridisk person, som midlertidigt eller permanent har ansvaret for en besætning.
- 14) Slagteri: Slagteri autoriseret til slagtning af får og geder.
- 15) Hjemmeslagtning: Primærproducenters slagtning og efterfølgende slagtemæssig behandling af egne dyr til forbrug i egen husholdning på ejendomme, hvor dyrehold er tilladt.
- 16) Referencelaboratorium: Danmark benytter for TSE-analyser Norges nationale referencelaboratorium.
- 17) Officielt laboratorium: Laboratorium, der af Fødevarestyrelsen er udpeget til at foretage undersøgelser for TSE.
- 18) Hurtigttest: EU-godkendt screeningsmetode til undersøgelse af hjernestamme for TSE, jf. bilag X, kapitel C, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001.
- 19) Konfirmatorisk undersøgelse: Undersøgelse, der har til formål at stille en endelig diagnose ved endeligt at bekræfte eller afkræfte, hvorvidt det undersøgte materiale er positivt eller negativt. I enkelte tilfælde vil det ikke være muligt med det tilgængelige materiale at opnå en endelig diagnose. I de tilfælde ender den konfirmatoriske undersøgelse uden resultat og resultatet noteres som inkonklusiv (uden resultat). I denne bekendtgørelse refererer begrebet til, hvorvidt materialet er positivt, negativt eller inkonklusivt for TSE.
- 20) TSE-database: Fødevarestyrelsens database over alle undersøgelsesresultater i forbindelse med undersøgelse for TSE-sygdomme.
- 21) CHR: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris Centrale Husdyrbrugsregister.
- 22) CHR-nummer: Et unikt nummer, der anvendes i CHR til identifikation af en bestemt geografisk beliggenhed.
- 23) CKR-nummer: Det unikke individuelle nummer, der er tildelt et får, en ged eller et kreatur. CKR-nummeret er sammensat af oprindelsesbesætningens CHR-nummer og et dertil hørende individuelt løbenummer.

Kapitel 2

Klinisk mistanke om TSE

§ 2. Der er klinisk mistanke om TSE hos et får eller en ged, når et levende, selvdødt eller aflivet får, eller en levende, selvdød eller aflivet ged, fremviser eller har fremvist et eller flere af følgende symptomer, og hvor det ikke har været muligt at stille en anden sikker diagnose på grundlag af kliniske undersøgelser, reaktion på behandling eller laboratorieanalyser:

- 1) Et fremadskridende sygdomsbillede med neurologiske og adfærdsmæssige forstyrrelser.
- 2) En gradvis forringelse af den generelle tilstand som følge af forstyrrelser i centralnervesystemet.
- 3) En intens kløe af ikke påviselig årsag.

§ 3. Ejeren eller brugeren af en besætning skal ved mistanke om, at der hos et får eller en ged optræder et eller flere af de i § 2 nævnte symptomer, straks tilkalde en dyrlæge.

§ 4. Tilkaldes en dyrlæge, jf. § 3, til et får eller en ged, som udviser symptomer, jf. § 2, eller får dyrlægen i øvrigt i forbindelse med sit arbejde mistanke om forekomst af TSE, skal dyrlægen snarest foretage en undersøgelse af det pågældende dyr.

Stk. 2. Hvis en dyrlæge efter undersøgelser foretaget i henhold til stk. 1 konstaterer, at fåret eller geden udviser det i § 2 nævnte sygdomsbillede, skal dyrlægen straks underrette Fødevarestyrelsen om sygdomstilfældet med angivelse af sygdomsbilledet.

Stk. 3. Fødevarestyrelsen vurderer, om der er tale om en klinisk mistanke om TSE, og om fåret eller geden skal aflives og undersøges.

Stk. 4. I tilfælde af aflivning af fåret eller geden skal dette ske efter Fødevarestyrelsens anvisning.

§ 5. Fødevarestyrelsen sørger for indsendelse af hovedet til undersøgelse på referencelaboratoriet samt transport af resten af dyret til et kategori 1-forarbejdningsanlæg.

Kapitel 3

Overvågning på slagterier og på kategori 1-forarbejdningsanlæg

§ 6. Et kategori 1-forarbejdningsanlæg skal som led i overvågningen sørge for, at der udtages hjernestamme og en del af den øvrige hjerne fra modtagne aflivede eller selvdøde får og geder, som er 18 måneder gamle eller derover, til undersøgelse på et officielt laboratorium. Udtagelsen skal ske efter Fødevarestyrelsens anvisninger. Fødevarestyrelsen anviser antal prøver, der skal udtages.

Stk. 2. For dyr, der kommer fra en besætning, hvor der er påvist atypisk scrapie skal kategori 1-forarbejdningsanlægget altid udtage prøver til undersøgelse jf. § 20, stk. 3.

Stk. 3. Aflivning af får eller geder, som er 18 måneder gamle eller derover, skal så vidt muligt foretages medikamentelt af hensyn til at bevare hjernestammen intakt til undersøgelse for TSE. Rygmarvsstøder må ikke anvendes til får eller geder, som er 18 måneder gamle eller derover.

Stk. 4. Kategori 1-forarbejdningsanlæg skal for de dyr, der jf. stk. 1 og 2, er i den gruppe af dyr, hvor der skal udtages TSE prøver, etablere og efterfølgende anvende et system til udvælgelse af de aldersgrupper af får og geder, som er relevant for undersøgelse af TSE på grundlag af en vurdering af tandsættet.

§ 7. Slagterier skal ved opslag i CHR sikre sig, at besætningen ikke er smittet med scrapie eller der er mistanke om scrapie i besætningen. Såfremt der i CHR findes oplysninger om, at dyret ikke må omsættes til slagtning, og dyret ikke er ledsaget af en af Fødevarestyrelsen udstedt passerseddel, skal Fødevarestyrelsen kontaktes, og dyret må ikke slagtes.

Stk. 2. Et slagteri skal sørge for, at der udtages hjernestamme og en del af den øvrige hjerne fra alle får og geder som er 18 måneder gamle eller derover, og som kommer fra en besætning med et positivt tilfælde af atypisk scrapie eller en besætning med en TSE mistanke, til undersøgelse på et officielt laboratorium. Udtagelsen skal ske efter Fødevarestyrelsens anvisninger.

Stk. 3. Slagteriet skal for de dyr, der, jf. stk. 1 og 2, er i den gruppe af dyr, hvor der skal udtages TSE prøver, etablere og efterfølgende anvende et system til udvælgelse af de aldersgrupper af får og geder, som er relevant for undersøgelser for TSE på grundlag af en vurdering af tandsættet.

§ 8. Slagterier og kategori 1-forarbejdningsanlæg, som udtager prøver til undersøgelse for TSE, jf. §§ 6 og 7, skal sørge for, at der er en sikker sammenhæng mellem hjernestamme til undersøgelse for TSE, det pågældende dyrs CKR-nummer samt den ejendom, hvorfra dyret er leveret til virksomheden.

Stk. 2. Slagterier skal sikre, at slagtekrop og øvrige dele af dyret kan relateres til det pågældende dyrs CKR-nummer, indtil embedsdyrlægen har frigivet slagtekrop og øvrige dele af dyret til konsum.

Stk. 3. Slagterier og kategori 1-forarbejdningsanlæg skal føre optegnelser over identiteten, jf. stk. 1. Optegnelserne skal opbevares i mindst tre år.

§ 9. Slagterier og kategori 1-forarbejdningsanlæg skal sørge for, at det udtagne materiale, jf. § 6 og § 7, indsendes til undersøgelse på et officielt laboratorium samme dag, som det udtages, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Indsendelsen kan udskydes i op til fem hverdage, hvis materialet opbevares på køl fra udtagelse til indsendelse.

Stk. 3. Indsenderen af det udtagne prøvemateriale skal sikre sig, at laboratoriet kan modtage materialet til undersøgelse dagen efter afsendelsen.

Stk. 4. Indsender af hjernestammen skal ved aftale med det officielle laboratorium forpligte laboratoriet til at overholde kravene til et officielt laboratorium i § 12, stk. 1-5, og § 13, stk. 2-3.

Stk. 5. Indsender af hjernestammen skal påse, at det officielle laboratorium efterkommer kravene i § 12, stk. 1-5, og § 13, stk. 2-3.

§ 10. Ved slagting af dyr, der undersøges for TSE, skal alle dele, herunder huden, holdes tilbage under offentligt tilsyn, indtil der foreligger enten et negativt resultat af hurtigtesten eller et negativt resultat af den konfirmatoriske undersøgelse, eller delene er blevet ført til et kategori 1-forarbejdningsanlæg. Hovedet af dyret skal opbevares på køl og må først føres til et kategori 1-forarbejdningsanlæg, når der foreligger et negativt resultat af en af de nævnte undersøgelser. Hvis der foreligger et inkonklusivt eller positivt prøveresultat af hurtigtesten, skal hovedet indsendes til undersøgelse, jf. § 14, stk. 2.

Stk. 2. Embedsdyrlægen frigiver delene af dyret fra det offentlige tilsyn, hvis der enten foreligger en negativ reaktion ved hurtigtesten udført på hjernestamme eller et endeligt negativt resultat af den konfirmatoriske undersøgelse.

Stk. 3. Slagteriet skal opbevare dokumentation for det negative resultat i mindst tre år.

§ 11. Slagterier og kategori 1-forarbejdningsanlæg skal etablere og efterfølgende anvende procedurer for kontrol af leverede får og geders oprindelse, alder og identitet samt udtagning og fremsendelse af prøver og modtagelse af prøveresultat. Slagterierne skal endvidere have procedurer for opbevaring af og kontrol med alle delene af dyrene, indtil resultatet af TSE-undersøgelsen foreligger.

Stk. 2. På virksomheden skal der foreligge en skriftlig beskrivelse af procedurerne, jf. stk. 1.

Kapitel 4

Særlige krav til godkendte laboratorier

§ 12. Et officielt laboratorium skal levere resultaterne af de foretagne TSE-undersøgelser med hurtigtest til indsender og til TSE-databasen.

Stk. 2. Et officielt laboratorium skal levere prøveresultatet til indsender senest to hverdage efter, at resultatet foreligger.

Stk. 3. Et officielt laboratorium skal levere prøveresultatet til TSE-databasen senest fem hverdage efter, at resultatet foreligger.

Stk. 4. Prøveresultater skal kategoriseres og leveres elektronisk til TSE-databasen efter Fødevarestyrelsens anvisning.

Stk. 5. For at sikre at prøvesvaret refererer til det prøvede dyr, skal indsendere og laboratorier hver især sikre en entydig, sikker og sammenhængende identifikation af dyret, det udtagne prøvemateriale, resultatet af undersøgelsen og de data, som leveres til TSE-databasen. Identifikationen skal ske med reference til dyrets CKR-nummer.

Stk. 6. Indsendere skal mærke hver beholder med prøvemateriale med en etiket, hvoraf det tilhørende dyrs CKR-nummer og dyreart fremgår. Etiketter må kun anbringes på låget på prøvebeholderen, hvis låget er fasthæftet til prøvebeholderen.

Stk. 7. Indsendte prøver fra slagtede dyr skal ledsages af en blanket, hvoraf slagteriets autorisationsnummer, dyrets CKR-nummer, dyreart, kategori samt CHR-nummer på den ejendom, hvorfra dyret er leveret til slagting, fremgår. Formularer til blanket leveres af det laboratorium, som skal modtage prøverne.

Kapitel 5

Mistanke om TSE og offentligt tilsyn

§ 13. Et får eller en ged mistænkes for at have TSE, hvis der foreligger en klinisk mistanke om TSE, jf. § 2, eller hvis der ved en hurtigtest af hjernestamme fra det pågældende dyr indsendt til referencelaboratoriet eller et officielt laboratorium påvises inkonklusiv eller positiv reaktion for TSE.

Stk. 2. Ved en inkonklusiv eller positiv hurtigtest skal hjernestammen og den øvrige del af hjernen fra et får eller en ged mistænkt for TSE indsendes af det officielle laboratorium til konfirmatorisk undersøgelse på referencelaboratoriet samme dag, som resultatet af hurtigtesten foreligger.

Stk. 3. Referencelaboratoriet eller det officielle laboratorium skal straks underrette Fødevarestyrelsen om et positivt eller inkonklusivt resultat af en udført hurtigtest. Underretning skal foretages af det udførende laboratorium direkte til Fødevarestyrelsen. Ved underretningen skal det pågældende dyrs CKR-nummer og CHR-nummeret for leveringsadressen oplyses.

§ 14. Hvis der påvises positiv reaktion ved hurtigtest på hjernestamme fra et får eller en ged skal slagteriet sørge for, at alle kropsdele af det dyr, som er fundet positivt ved hurtigtesten, bortskaffes som kategori 1-materiale, bortset fra de dele, som skal indsendes til konfirmatorisk undersøgelse.

Stk. 2. Hvis referencelaboratoriets konfirmatoriske undersøgelse påviser positiv reaktion på hjernestamme fra et får eller en ged, som viste inkonklusiv reaktion ved hurtigtesten, skal slagteriet sørge for, at alle dele af det dyr, som er fundet positivt, bortskaffes som kategori 1-materiale.

§ 15. Når et får eller en ged anses for at være mistænkt for at have TSE, jf. § 13, stk. 1, sætter Fødevarestyrelsen samtlige får og geder i besætningen, hvor det mistænkte dyr er leveret fra, under offentligt tilsyn. Desuden sættes forældredyrene til det mistænkte dyr, samt alle embryoner, æg og sidste afkom fra det mistænkte dyr under offentligt tilsyn. Andre får- og gedebesætninger på samme ejendom sættes ligeledes under offentligt tilsyn.

Stk. 2. Endvidere kan andre besætninger, hvor det mistænkte dyr har opholdt sig siden dets fødsel eller andre besætninger, som har modtaget får eller geder fra de besætninger, hvor det mistænkte dyr har opholdt sig siden dets fødsel, sættes under offentligt tilsyn af Fødevarestyrelsen afhængigt af de tilgængelige epidemiologiske oplysninger.

Stk. 3. Andre får og geder kan sættes under offentligt tilsyn af Fødevarestyrelsen, hvis Fødevarestyrelsen skønner, at dyrene kan have haft smittefarlig kontakt med de besætninger, hvor det mistænkte dyr har opholdt sig siden dets fødsel.

Stk. 4. Et offentligt tilsyn, jf. stk. 1-3, ophæves af Fødevarestyrelsen, hvis referencelaboratoriet finder det indsendte materiale fra det mistænkte dyr negativt ved de konfirmatoriske undersøgelser, jf. § 13, stk. 2.

§ 16. Får og geder, som er sat under offentligt tilsyn, jf. § 15, stk. 1-3, må kun flyttes fra ejendommen, hvis de føres til slagtning eller, for selvdøde og aflivede dyr, bortskaffes som kategori 1-materiale. Flytningen må kun ske med Fødevarestyrelsens godkendelse. Fødevarestyrelsen udsteder passerseddel for får og geder, der skal gå til slagtning fra en besætning med en TSE mistanke.

Stk. 2. Alle dele, herunder huden, af får og geder under offentligt tilsyn, der er ført til slagtning, skal holdes tilbage under offentligt tilsyn, indtil resultatet af undersøgelsen af det mistænkte dyr er afsluttet med negativt resultat. Alternativt skal alle delene føres til et kategori 1-forarbejdningsanlæg.

Stk. 3. Mælk og mejeriprodukter fra får og geder på en besætning under officielt tilsyn, jf. § 16, stk. 1 og 2, der befinder sig i den pågældende besætning fra den dato, hvor mistanken om forekomst af TSE opstår, til resultaterne af de konfirmatoriske undersøgelser foreligger, må ikke fjernes fra besætningen og kun anvendes i den pågældende besætning.

Stk. 4. Foder, andet materiale eller andet, som kan være kontamineret med TSE-smitte og som kan have overført TSE agensen, må ikke flyttes fra ejendomme med besætninger under offentligt tilsyn.

Kapitel 6

Smitte med TSE

§ 17. Et mistænkt får eller en mistænkt ged skal anses for at være smittet med TSE, hvis referencelaboratoriet finder det indsendte materiale fra det mistænkte dyr positivt ved de konfirmatoriske undersøgelser for TSE.

Stk. 2. Der foretages undersøgelse på referencelaboratoriet for at afgøre, hvilken type TSE dyret er smittet med.

Kapitel 7

Smitte med BSE

§ 18. Kan det ikke efter resultaterne af den i § 17, stk. 2, nævnte undersøgelse udelukkes, at et får eller en ged er smittet med BSE, skal der foretages yderligere undersøgelser for at finde sygdommens mulige oprindelse.

Stk. 2. Hvis det skønnes nødvendigt, kan yderligere besætninger, hvor der findes dyr, embryoner eller æg, der kan være smittet med BSE, som følge af det smittede dyr, evt. ved at have fået samme foder, blive sat under offentligt tilsyn.

Stk. 3. Samtlige får og geder, som er sat under offentligt tilsyn, jf. § 15, stk. 1-3, eller § 18, stk. 2, anses for at være særligt mistænkt for at være smittet med BSE.

Stk. 4. Samtlige får og geder, som anses for at være særligt mistænkt for at være smittede med BSE, jf. stk. 3, skal aflives og destrueres på et kategori 1-forarbejdningsanlæg. Desuden skal samtlige embryoner og æg fra aflivede dyr destrueres efter Fødevarestyrelsens anvisning.

Stk. 5. Fødevarestyrelsen foranstalter aflivning og transport til et kategori 1-forarbejdningsanlæg af de særligt mistænkte dyr.

Stk. 6. I forbindelse med aflivningen skal der udtages hjernemateriale til undersøgelse for TSE fra får og geder på 18 måneder og derover, jf. TSE-forordning nr. 999/2001 med senere ændringer, bilag III for TSE prøver i inficerede flokke. Udtagelsen skal ske efter Fødevarestyrelsens anvisninger.

Stk. 7. Slagteriet skal sørge for, at alle dele af får og geder, som har været under offentligt tilsyn for mistanke om smitte med TSE transporteres til et kategori 1-forarbejdningsanlæg.

Stk. 8. Besætningsejer skal påse, at mælk og mejeriprodukter fra de dyr, der skal destrueres, som befandt sig i besætningen fra datoen for bekræftelse af, at BSE ikke kan udelukkes, destrueres.

Kapitel 8

Smitte med klassisk scrapie

§ 19. Bekræfter referencelaboratoriet, at et får eller en ged er smittet med klassisk scrapie, skal samtlige får og geder, som er sat under offentligt tilsyn efter § 15, stk. 1-3, anses for at være særligt mistænkt for at være smittet med klassisk scrapie.

Stk. 2. Fødevarestyrelsen afgør i det konkrete tilfælde, hvilken af følgende bekæmpelsesmetoder, der skal anvendes på får og geder, som anses for at være særligt mistænkt for at være smittet med klassisk scrapie, jf. stk. 1:

- 1) Samtlige får og geder aflives og destrueres og samtlige embryoner og æg fra aflivede dyr destrueres efter Fødevarestyrelsens nærmere anvisning.
- 2) Samtlige får og geder aflives og destrueres efter Fødevarestyrelsens nærmere anvisninger med undtagelse af dyr med følgende genotyper:
 - a) Avlsvæddere med ARR/ARR genotypen.
 - b) Moderfår med mindst 1 ARR-allel og ingen VRQ-alleler samt eventuelt deres lam, hvis de var drægtige ved undersøgelsen, og lammene efterfølgende opfylder kravene til genotypen.
 - c) Får eller lam bestemt til slagtning, som har mindst en ARR-allel.

Stk. 3. Fødevarestyrelsen kan beslutte at lade slagtning med henblik på konsum træde i stedet for aflivning og destruktion som omhandlet i nr. 1 og 2 på betingelse af, at dyrene slagtes på et slagteri i Danmark og alle dyr over 18 måneder testes for TSE.

Stk. 4. Fødevarestyrelsen kan træffe begrundet beslutning om, at særligt mistænkte dyr ikke aflives og destrueres, hvis det er vanskeligt at tilvejebringe får med en kendt genotype til erstatning, eller hvis ARR-allelens frekvens i racen eller på husdyrbruget er lav, eller hvis det anses for nødvendigt for at undgå indavl, eller under hensyntagen til alle de epidemiologiske faktorer. Der vil efterfølgende gælde særlige forhold for bedriften, jf. TSE-forordning nr. 999/2001 med senere ændringer, bilag VII, kapitel A, punkt 4.

Stk. 5. Mælk og mejeriprodukter fra de dyr, der skal destrueres, som befandt sig i besætningen fra datoen fra bekræftelse til datoen, hvor de dyr, der skal destrueres, er blevet destrueret, må ikke anvendes til fodring af drøvtyggere, bortset fra drøvtyggere i besætningen. Markedsføring af sådanne produkter er underlagt restriktioner, jf. TSE-forordningen.

Stk. 6. Fødevarestyrelsen foranstalter evt. aflivning og transport til et kategori 1-forarbejdningsanlæg af de særligt mistænkte dyr.

Stk. 7. I forbindelse med evt. aflivning skal der udtages hjernemateriale til undersøgelse for TSE fra får og geder på 18 måneder og derover af et, jf. TSE-forordningen, fastlagt antal dyr. Udtagelsen skal ske efter Fødevarestyrelsens anvisninger.

Stk. 8. Fødevarestyrelsen foranstalter transport til slagteriet i forbindelse med evt. slagtning.

Stk. 9. I forbindelse med evt. slagtning skal der udtages hjernemateriale til undersøgelse for TSE fra får og geder på 18 måneder og derover efter Fødevarestyrelsens anvisninger. Udtagelsen skal ske efter Fødevarestyrelsens anvisninger.

Kapitel 9

Påvisning af atypisk scrapie

§ 20. Hvis referencelaboratoriet bekræfter, at der er tale om et tilfælde af atypisk scrapie hos et får eller hos en ged, opretholdes det offentlige tilsyn på besætningen i to år fra det tidspunkt, hvor sidste tilfælde blev endeligt bekræftet.

Stk. 2. I perioden på to år, jf. stk. 1, må der kun flyttes får og geder fra besætningen til slagteri eller kategori 1-forarbejdningsanlæg efter Fødevarestyrelsens anvisninger under anvendelse af passerseddel.

Stk. 3. I perioden på to år skal der udtages prøver til undersøgelse for TSE af får og geder på 18 måneder og derover, der slagtes til konsum eller som afgår til et kategori 1-forarbejdningsanlæg. Udtagelsen skal ske efter Fødevarestyrelsens anvisninger.

Stk. 4. Hvis en besætningsejer vælger at tømme sin besætning for får og geder ved at slagte dyrene til konsum eller ved at aflive dem og sende dem til et kategori 1- forarbejdningsanlæg, vil det offentlige tilsyn på besætningen blive ophævet af Fødevarestyrelsen, når det sidste OT-dyr er fraført besætningen.

Stk. 5. Hvis alle får og geder i besætningen bliver aflivet og sendt til et kategori 1- forarbejdningsanlæg i forbindelse med endelig påvisning af atypisk scrapie, skal der udtages hjernemateriale til undersøgelse for TSE fra får og geder på 18 måneder og derover af et, jf. TSE-forordningen, fastlagt antal dyr. Udtagelsen skal ske efter Fødevarestyrelsens anvisninger.

Stk. 6. Der kan i særlige tilfælde gives dispensation fra forbuddet om flytning af får og geder fra besætningen, jf. stk. 2. Ansøgning om dispensation sendes til Fødevarestyrelsen. Får og geder i besætningen kan kræves mærket efter Fødevarestyrelsens nærmere anvisning.

Stk. 7. Besætninger, som modtager dyr fra en besætning, som er under offentligt tilsyn på grund af atypisk scrapie, sættes under offentligt tilsyn i samme periode og på samme betingelser, som gælder for den besætning, hvor dyret eller dyrene er flyttet fra.

Stk. 8. Der må ikke udføres får og geder fra besætninger under offentligt tilsyn, som følge af atypisk scrapie, i to år fra datoen for konfirmation af sidste tilfælde af scrapie i besætningen.

Stk. 9. Det offentlige tilsyn på forældredyr, afkom, æg og embryoner, jf. § 15, som ikke opholder sig i den besætning, hvor tilfældet af atypisk scrapie er konstateret, ophæves af Fødevarestyrelsen, når referencelaboratoriet bekræfter, at der er tale om et tilfælde af atypisk scrapie.

Kapitel 10

Rengøring, desinfektion, genindsættelse af dyr m.m.

§ 21. Hvis Fødevarestyrelsen vurderer, at der skal ske rengøring og desinfektion af bygninger, inventar og maskiner samt særlig behandling af gødning på den eller de ejendomme, hvor de særligt mistænkte dyr har opholdt sig, foranstaltes dette af Fødevarestyrelsen.

Stk. 2. Nedpløjning eller andre foranstaltninger vedrørende udendørsarealer på de ejendomme, hvor de særligt mistænkte dyr, har opholdt sig, skal foretages efter Fødevarestyrelsens anvisning.

Stk. 3. Genindsættelse af får og geder, inkl. anvendelse af embryoner og æg, på ejendomme, hvor der har været konstateret klassisk scrapie, sker efter Fødevarestyrelsens anvisninger i overensstemmelse med TSE-forordning nr. 999/2001 med senere ændringer, bilag VII, kapitel A, punkt 3 eller punkt 4.

Stk. 4. Restriktionerne, jf. § 19, stk. 3, er gældende indtil Fødevarestyrelsen ophæver dem i henhold til reglerne i bilag VII i TSE-forordning nr. 999/2001 med senere ændringer.

Kapitel 11

Betaling og erstatning

§ 22. Fødevarestyrelsen afholder udgifterne til:

- 1) Aflivning af det mistænkte dyr i henhold til § 4, stk. 4.
- 2) Udtagelse, indsendelse, transport og undersøgelse af hjernestamme og andet hjernemateriale fra det mistænkte dyr samt bortskaffelse på kategori 1-forarbejdningsanlæg i henhold til § 5.
- 3) Konfirmatorisk undersøgelser af hjernestamme og andet hjernemateriale på referencelaboratoriet i henhold til § 17.
- 4) Bortskaffelse på kategori 1-forarbejdningsanlæg af slagtekroppe samt refusion af en del af slagteomkostningerne ved kassation af slagtekroppe, jf. § 14.
- 5) Undersøgelse af hjernestamme i henhold til § 7, § 18, stk. 6 og § 19, stk. 7.
- 6) Foranstaltninger som Fødevarestyrelsen selv udfører i henhold til § 18, stk. 5 og 7, eller § 19, stk. 7, jf. bekendtgørelse om udgifter og erstatning ved bekæmpelse og forebyggelse af husdyrsygdomme.

§ 23. Fødevarestyrelsen yder erstatning for følgende:

- 1) Aflivede dyr og destruerede embryoner og æg i henhold til § 4, stk. 4, og § 18, stk. 4, og § 19, stk. 2, jf. bekendtgørelse om udgifter og erstatning ved bekæmpelse og forebyggelse af husdyrsygdomme.
- 2) Værdien af destruerede slagtekroppe, jf. § 14, stk. 1, og § 18, stk. 4.

§ 24. Alle øvrige udgifter end de i §§ 22 og 23 nævnte, der afholdes i forbindelse med denne bekendtgørelse, er Fødevarestyrelsen uvedkommende.

Kapitel 12

Straf og ikrafttræden

§ 25. Med bøde straffes den, der

- 1) overtræder § 3, § 4, stk. 1 eller 2, §§ 6-8, § 9, stk. 1 eller 3-5, § 10, stk. 1 eller 3, § 11-12, § 13, stk. 2 eller 3, § 14, § 16, § 18, stk. 7 eller 8, § 19, stk. 5, § 20, stk. 8, eller
- 2) undlader at efterkomme Fødevarestyrelsens anvisninger eller betingelser efter § 4, stk. 4, § 6, stk. 1, § 7, stk. 2, § 12, stk. 4, § 18, stk. 4 eller 5, § 19, stk. 2-4, 7 eller 9, § 20, stk. 2-3 eller 5-6, eller § 21, stk. 2 eller 3.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil to år, hvis den ved handlingen eller undladelsen skete overtrædelse er begået med fortsæt eller grov uagtsomhed, og der ved overtrædelsen er

- 1) forvoldt skade på menneskers eller dyrs sundhed eller fremkaldt fare herfor, eller
- 2) opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 26. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2020.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1288 af 20. december 2011 om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder ophæves.

Fødevarestyrelsen, den 12. december 2019

P.D.V
HANNE LARSEN

/ Marianne Marer

- ¹⁾ I bekendtgørelsen er der medtaget visse bestemmelser fra Europa-Parlamentets og Rådets Forordning 2001/999/EF af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopathier, EU-tidende 2001, nr. L 147, s. 1, som senest ændret ved Kommissions forordning 2018/969/EU af 9. juli 2018, EU-Tidende 2018, nr. L 174, s. 12. Ifølge artikel 288 i EF-traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser i bekendtgørelsen er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningens umiddelbare gyldighed i Danmark.